

УДК [792.82.071.2.094:793.3](477):929»19/20»
DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/71-1-9>

Богдана БОНДАР,
orcid.org/0000-0001-5774-9301
аспірантка кафедри режисури та хореографії
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Львів, Україна) Bohdana.Bondar@lnu.edu.ua

АРТЕМ ШОШИН: МИСТЕЦЬКИЙ АНАЛІЗ ТВОРЧОГО ШЛЯХУ АРТИСТА ТА БАЛЕТМЕЙСТЕРА

Висвітлено творчого доробку заслуженого артиста України Артема Шошина. Створений мистецтвознавчий аналіз хореографічних постановок А. Шошина на базі театрів «Київ модерн балет», Київського муніципального академічного театру опери та балету для дітей та юнацтва, Львівського національного театру опери та балету імені Соломії Крушельницької. У статті розповідається про ранні роки кар'єри, освіти, яка сформувала його талант, і надихаючі моменти, що вплинули на його художній стиль.

Також стаття зосереджується на висвітленні ролі Артема Шошина у популяризації балету та розвитку цієї галузі мистецтва у сучасному світі. Проаналізовано особливий режисерський погляд на створення вистав, уміння поєднати класичну хореографію, модерн танець та елементи бальної хореографії у його постановках балетів: «Ближче ніж кохання», «Пробігаючи життя», «Історії у стилі танго», «Легенда про вічне кохання», «Лускунчик», «Далеко по сусідству», «Нерозлучники» та «Тіні забутих предків».

Висвітлено творче життя, як артиста балету, у різних напрямках хореографічних стилів. Вміння працювати в різних колективах, створювати ту фантастичну атмосферу під час роботи над новою постановкою. Розкриття таланту кожного з виконавців як і в пластичному вмінні так і акторського таланту. Всі артисти різні, але разом вони створюють загальне враження, де віртуозна балетна техніка виконання поєднана з вишуканістю акторської гри та різних фігур.

Узагальнено вагомий внесок українського хореографа А. Шошина у розвиток хореографічної культури і мистецтва, та доведено, що українська хореографічна культура має розвиток з світовими процесами, показуючи свою важливість у світовому культурно-мистецькому житті. Визначено та узагальнено творчий доробок артиста та балетмейстера Артема Шошина в контексті розвитку української танцювальної культури. Молодий і талановитий балетмейстер Артем Шошин завжди прагне шукати нові стежки в хореографічному мистецтві, бути унікальним і створювати нове та цікаве для української хореографічної культури. Ніколи не зупиняється на досягнутому та завжди бути в тренді світових театральних новинок.

Ключові слова: хореографія, мистецтво, танець, балет, хореограф (балетмейстер), театр, режисура, творчість, культура, Артем Шошин.

Bohdana BONDAR,
orcid.org/0000-0001-5774-9301
Postgraduate student at the Department of Directing and Choreography
Ivan Franko National University of Lviv
(Lviv, Ukraine) Bohdana.Bondar@lnu.edu.ua

ARTEM SHOSHIN: AN ARTISTIC ANALYSIS OF THE ARTIST'S AND BALLET MASTER'S CREATIVE PATH

The article highlights the creative work of Honored Artist of Ukraine Artem Shoshyn. An art historical analysis of Shoshin's choreographic productions based on the Kyiv Modern Ballet, Kyiv Municipal Academic Opera and Ballet Theater for Children and Youth, and Lviv National Opera and Ballet Theater named after Solomiya Krushelnytska is made. The article describes the early years of his career, the education that shaped his talent, and the inspirational moments that influenced his artistic style.

The article also focuses on the role of Artem Shoshin in the popularization of ballet and the development of this art form in the modern world. The author analyzes the director's special view of creating performances, his ability to combine classical choreography, modern dance and elements of ballroom choreography in his ballet productions: «Closer Than Love», «Running Through Life», «Tango Stories», «The Legend of Eternal Love», «The Nutcracker», «Far Away», «Inseparable, and Shadows of Forgotten Ancestors».

The author highlights his creative life as a ballet dancer in different directions of choreographic styles. The ability to work in different teams, to create that fantastic atmosphere while working on a new production. Unlocking the talent of each performer, both in terms of plastic skills and acting talent. All the artists are different, but together they create a general impression, where the virtuoso ballet technique is combined with the spectacle of acting and various figures.

The article summarizes the significant contribution of Ukrainian choreographer A. Shoshin to the development of choreographic culture and art, and proves that Ukrainian choreographic culture develops in line with global processes, showing its importance in the world cultural and artistic life. The creative work of the artist and choreographer Artem Shoshin is identified and summarized in the context of the development of Ukrainian dance culture. A young and talented choreographer Artem Shoshin always strives to find new paths in the art of choreography, to be unique and create new and interesting things for Ukrainian dance culture. Never rest on his laurels and always be in the trend of world theater novelties.

Key words: choreography, art, dance, ballet, choreographer (choreographer), theater, directing, creativity, culture, Artem Shoshin.

Постановка проблеми. На сьогоднішньому етапі розвитку балетного репертуару гостро стоїть проблема формування новітнього погляду на сучасне балетне мистецтво. Також не менш важливим у сучасній науковій думці з дослідження хореографічного мистецтва проблема вивчення діяльності постатей хореографів в контексті мистецтвознавчого аналізу балетмейстерства в різні періоди формування класичного балету України.

Аналіз досліджень. Українськи мистецтвознавець історик класичного балету України Ю. Станішевський у своїх працях висвітлював таких знаменитих танцівників та в подальшому балетмейстерів як Валерій Петрович Ковтун, його особливості творчої діяльності як танцівника та талант до балетмейстерської діяльності. Так і про українського балетмейстера Миколи Трегубова у своїй праці «Український радянський балет» (Станішевський, 1963: 177). Питання висвітлення діяльності постатей балетмейстерів у своїх статтях звертається О. Плахотнюк, виразність та особливий творчий погляд українських балетмейстерів на постановки національних балетів: «Високого філософсько-мистецького узагальнення, національного символізму досягнули балетмейстери Анатолій Шекера і Михайло Заславський у створенні концепції спектаклю, в основу хореографічно-декораційного рішення було покладено три різні одноактні балети – “Відьма” на музику Віталія Кирейка за твором Т. Г. Шевченка, “Досвітні вогні” на музику Лесі Дичко за Лесею Українкою і “Каменярі” на музику Мирослава Скорика за однойменним твором Івана Франка» (Плахотнюк, 2014: 172–174). Ще у своїй праці О. Плахотнюк зазначив і про розвиток балету західної України «Традиції балетного мистецтва на Західній Україні остаточно сформувалися лише у 1939–1940 роках. На початку створення українського балетного театру у Львові танцювальні епізоди з меншою чи більшою кількістю танцюристів лише “прикрашали” традиційні вистави української драматургії: “Запорожець за Дунаєм”, “Маруся Богуславка”, “Наталка Полтавка”. У цей період у пресі частішають повідомлення про виступи окремих солістів балету в концертах, тематичних та ювілейних вечорах, сольні та масові танці сміливо та

впевнено долучають у класичні опери та оперети» (Плахотнюк, 2014: 173–175).

Мета дослідження полягає в проведенні мистецького аналізу діяльності та визначення творчого доробку артиста та балетмейстер Артема Шошина в контексті розвитку української танцювальної культури.

Виклад основного матеріалу. У хореографічному світі артист та хореограф Артем Шошин є помітною особистістю що проявилась у творчому просторі хореографічного мистецтва початку XXI століття. Він провідний соліст театру «Київ модерн балет», хореограф-постановник не одної вистави та просто чудова людина. Шошин Артем Олександрович – народився 7 листопада 1991 року у місті Луцьк. У 2015 році закінчив Східноєвропейський національний університет імені Лесі України, спеціальність «артист балету, балетмейстер-хореограф» 2012 рік – фіналіст проекту «Танцюють всі». У 2013 році став засновником і художнім керівником «Молодого балету Волині» (Київ модерн-балет, А. Шошин, 2024).

Та основна його творча діяльність почалась у трупі «Київ модерн балету» під керівництвом Радю Поклітару. Артем став провідним артистом театру та виконує усі головні партії. У 2015–2016 роках удосконалював свою професійну майстерність в Summer Intensive у м. Цюрих (Швейцарія) та Summer Intensive у театрі сучасної хореографії Nederlands Dans Theater в Гаазі.

Від 2018 до 2022 року Артем Олександрович є і солістом театру «Київської опери» (Київський муніципальний академічний театр опери та балету для дітей та юнацтва, 2022). Тут у його репертуарі були провідні та сольні партії у таких виставах як «Спляча Красуня» (принц Дезіре, фея Карабос, Блакитний птах), па-де-труа з «Лебединого озера», Мачуха у балеті «Попелюшка», Ромео у виставі «Ромео і Джульєтта», Королевич у «Білосніжка та семеро гномів», Франц у сучасному балеті на музику Лео Деліба «Лялька. Нова історія Коппелії». Артем Шошин віртуозно володіє своїм тілом як у класичній хореографії так і у напрямку модерну. Артему притаманна легкість та пластичність рухів, експресивність та чудовий артистизм. Він показує себе як абсолютно різно-

плановий актор, легко опановує ту чи іншу партію, створюючи дуже виразні та переконливі сценічні образи.

Виконавська майстерність танцівника високо оцінена глядачами та фахівцями в Україні та у багатьох країнах, де він гастролював і брав участь у міжнародних фестивалях. Артем Олександрович є лауреатом і дипломантом кількох міжнародних конкурсів артистів балету і сучасного танцю. Серед них: Міжнародний конкурс класичної та сучасної хореографії «MYSL-POTOK» (I премія у номінації «contemporary dance solo» – м. Київ, Україна, 2012), Міжнародний конкурс балету і сучасного танцю International Ballet and Contemporary Dance Competition Domenico Modugno» (I премія у номінації «сучасний танець» та III премія у номінації «класичний танець» – м. Лечче, Італія, 2017) та III Міжнародний конкурс балету в Таллінні (диплом, Естонія, 2018) (Київ модерн-балет А. Шошин, 2024).

Паралельно із виконавською діяльністю Артем Шошин проявляв свою цікавість і до постановочної діяльності. Розкриттю його балетмейстерського обдарування надзвичайно сприяла робота під керівництвом Раду Поклітару. У дивертисментній програмі «Con tutti i strumenti» Р. Поклітару дає можливість артистам дебютувати у якості хореографів, стимулюючи їх до балетмейстерської творчості. Саме тут з'явилися перші постановки А. Шошина на великій сцені. У театрі «Київ модерн балет» в 2015 році Артем поставив свій перший балет «Ближче ніж кохання» на музику композиторів доби бароко. «Ближче, ніж кохання» – одноактний балет про найголовніше почуття у житті кожної людини й у житті всього людства. Тема цієї вистави – шлях від зародження стосунків між закоханими, від розквіту кохання через розставання до того, що залишається після смерті живого почуття, – спустошеності й страху самотності. Три стадії кохання символізують три пари артистів. Кожен етап стосунків у їхньому виконанні перетворюється на хвилюючу історію, сповнену глибинного змісту, психологічних алюзій та пульсуючого нерву справжньої пристрасті. В їхньому танці прочитуємо запитання, яке ти, справжнє, істинне, кохання?

У 2016 році відбулась прем'єра другої вистави Артема Шошина «Пробігаючи життя» на музику Й. С. Баха, В. Мертенса, М. Ріхтера, яка є в репертуарі театру «Київ модерн балет». За цю постановку молодий балетмейстер був номінантом театральної премії «Київська пектораль-2016» у номінації «За краще пластичне вирішення вистави» (Київ модерн-балет А. Шошин, 2024).

У 2016 році Артем почав співпрацю з Львівським національним театром опери та балету імені Соломії Крушельницької виставою «Ближче ніж кохання». Також у 2017 році став одним із постановників вистави «Коли цвіте папороть» Євгена Станковича (Київ модерн-балет А. Шошин, 2024).

На сцені Київської опери (Київського муніципального академічного театру опери та балету для дітей та юнацтва) для артистів театру у 2018 році поставив виставу «Історії у стилі танго» на музику Астора П'яццоллі, Карлоса Гарделя, Херардо Родрігеса і Карлоса Елета Альмарана, аранжування музики зробив В'ячеслав Самофалов. Вистава зачаровує атмосферою, історіями кохання та чудовою музикою. У цій постановці хореограф поєднав знання класичної, сучасної та бальної хореографії. Ця вистава точно стала подією у театральному житті Києва, дві прем'єри поспіль пройшли з повними аншлагами, глядачі з захопленням приходять на виставу ще раз, тому вона з успіхом проходить і зараз. Сам А. Шошин в інтерв'ю для часопису «День» так висловився про цю роботу «Танго – це таємниця, яку танцюють двоє. Це балет про чотири доленосні історії, в кожній із яких самотні серця шукають близького собі співрозмовника у подорожі по життю. Танго нікого з глядачів не залишає байдужим. У цій постановці я вирішив поєднати свій досвід класичного балету, модерну і бальних танців, зокрема танго. Є головна концепція вистави, але під час її народження, на репетиціях я даю люфт для артистів, аби вони могли імпровізувати. Не можу сказати, що суворий хореограф, скоріше я вимогливий і стараюся добитися від колег повного розкриття образів, які вони створюють на сцені, але все ж даю «кисень» артистам, бо це дуже важливо» (Пристрасті на пуантах, 2018).

Ще однією з вагоміших робіт Артема є балет-метафора «Легенда про вічне кохання» на музику Франца Шуберта. Історія вистави мовою тіла і пластики розповідає про силу кохання поза простором і часом. В основу сюжету лягла легенда про дівчину і хлопця, які безмежно кохали один одного, але злий чаклун, який був закоханий у дівчину розлучив їх перетворивши їх на Місяць і Сонце. Приречені на вічне блукання космічною пусткою, закохані живуть із щемливим бажанням про зустріч, однак їм судилося бачитися лише раз на 200 років, у коротку мить сонячного затемнення.

Наступним творчим проєктом у Київській опері став балет «Лускунчик» від керівництва театру у 2019 році. Талановитий балетмейстер пропозицію сприйняв як знак долі. Ця творча робота поєднала різних за віком митців: у виставі заді-

яні учні Київського державного фахового хореографічного коледжу, артистів Київської опери та солістів Національної опери України.

На початку роботи над новою виставою балетмейстер взявся одразу, продумуючи кожен деталь свого бачення відомої казки: «Історія постановки цього видатного твору дуже багата. Але доторкнутися до цього матеріалу, мабуть, мріє кожен хореограф. Я не стану кардинально переосмислювати твір Гофмана. Моєю задачею є створення наратива про кохання, головними елементами якого стануть щирість та чистота. Чистота думок, почуттів та виконання» – відзначає автор хореографії та постановник вистави Артем Шошин (У столиці презентують нове прочитання «Лускунчика», 2020).

Лібрето відомої казки Гофмана Артем Шошин переробив разом із колегою та балетмейстером Віктором Литвиновим.

Події перенеслися у яскраві 1950 роки. Цікавинкою стало і те, що глядачам у кіно-проекції показали історію Лускунчика, яку зняла Ганна Гарбуз. Хореографія вистави включає в себе як і класичну, так і модерн хореографію, ніби кожен персонаж має свою власну мову пластичної виразності. Головні ролі на прем'єрній виставі виконали: принц Лускунчик заслужений артист України Олексій Потьомкін (соліст Національної опери України), Клара – солістка Київської опери, лауреат міжнародних конкурсів Яна Губанова, Дроссельмейєр – лауреат міжнародних конкурсів Петро Наку, та маленьку Клару виконала учениця Коледжу хореографії Поліна Чепик.

«Постановка Артема Шошина – це новий погляд на стару казку. Вона розрахована не лише на дітей, а й на сучасного дорослого глядача, який орієнтується в різних танцювальних стилях, модних тенденціях середини ХХ століття, зрештою, на людей з почуттям гумору і широким баченням» (Новий погляд на стару казку, 2020). Це прочитання вистави стало дійсно чимось цікавим і більш змістовним, розкривши повну історію принца, якого перетворили на ляльку Лускунчика і казка оживає новими фарбами для глядачів.

Рецензент видання PROTEATR Д. Касперська вважає, що А. Шошину «вдалось віднайти баланс» і його трактування «...не викличе обурень ні в балетоманів-ретроградів, ні у прибічників сучасної хореографії» (Лускунчик родом з 50-х, 2020).

Для репертуару театру «Київ модерн балет» Артем Олександрович втілює свій задум в одноактному балеті «Нерозлучники» на музику Густава Малера, Джакомо Пуччіні 19 березня 2019 року. «За сюжетом це історія кохання... двох пташок, які

живуть у неволі у клітці, але відчувають себе щасливими... Він (Владислав Детюченко) і Вона (Дар'я Герашенко). Та коли один із героїв залишиться без іншого – його серце рветься від напруги, бо обоє зветься «Нерозлучники», а одне для одного навек заручники...» (Вечір прем'єр, 2019).

Наступним твором талановитого балетмейстера стала вистава «Далеко по сусідству» на музику Сибеліуса. Ця вистава не залишить байдужим, всього за 40 хвилин глядачі занурюють в історію однієї сім'ї з усіма етапами дорослішання головного героя. Надзвичайно правильно підібрана музика до вистави, яка поглиблює і супроводжує сюжет вистави, підкреслюючи самі тонкі сюжетні лінії. «Від самого народження нас супроводжують зустрічі з людьми, що невидимими нитками плетуть павутину нашого внутрішнього світу. Його формують батьки, друзі, кохані. Іноді ми можемо опинитись зрадженими, а часом зраджуємо й самі. І життя може стати згустком невисловлених образ, прикрих звинувачень, несправджених надій. Тільки найсильніші духом здатні витримати змагання між неблаганним Фатумом та всеохоплюючою Любов'ю. Лаконічна історія довжиною в одне людське життя, що трапилася дуже далеко чи навпаки – по сусідству із вами. А може, ця історія про вас?» (Київська опера, «Далеко по сусідству» та «Історії у стилі танго», 2020). Прем'єра відбулась 24 жовтня 2020 року.

Артем Олександрович Шошин 22 жовтня 2020 року за сукупність постановок балетних вистав: «Історії у стилі танго», «Легенда про вічне кохання» та «Лускунчик» був удостоєний почесної нагороди Премії імені А. Ф. Шекери у галузі хореографічного мистецтва (Київ модерн-балет А. Шошин, 2024).

Також Артем Шошин удостоєний звання Заслуженого артиста України. Про це стало відомо з відповідного указу президента Володимира Зеленського «За вагомий особистий внесок у розвиток національної культури і театрального мистецтва, значні творчі здобутки, високу професійну майстерність та з нагоди Міжнародного дня театру постановляю присвоїти почесне звання «Заслужений артист України» Шошину Артему Олександровичу – артистові – провідному майстру сцени театрално-видовищним закладу культури «Академічний театр «Київ модерн-балет», – йдеться у документі (Танцюристу родом із Луцька присвоїли звання Заслуженого артиста, 2020).

З 2021 року почалась постановка балету «Тіні забутих предків» на базі Львівського національного академічного театру опери та балету імені Соломії Крушельницької. 2 грудня 2023 року від-

бувся прем'єрний показ вистави, до події могли долучитися кожен бажаючий в онлайн показі вистави. «Тішуся і радію разом із вами, що ми сьогодні стали свідками унікальної події, яка вкотре довела кожному з нас, що українське мистецтво живе, і воно розвивається. Незважаючи на всі складнощі сьогодення, незважаючи на те, що ворог прагне знищити нас, нашу культуру, нашу духовність, ми доводимо, що єдині в тому, щоб сказати “Україна є! Україна жива і Україна буде”. Ми з вами в праві пишатися тим, що Україна створює культуру найвищого світового гатунку і сьогодні ті люди, які з цієї сцени показали нам свої здібності, вони заслугоували не просто ваших оплесків, вони заслуговують великої шани і вдячності не тільки тих, хто в залі, а всієї культурної громади», – зазначив в.о. Міністра культури та інформаційної політики Р. Карандєєв (Прем'єрний показ вистави «Тіні забутих предків» відбувся у Львівській опері, 2023).

Балет поставлений на 2 дії, на музику І. Небесного та лібрето В. Вовкуна. Хоча у театрі наголошують, що сюжет відтворений на власній інтерпретації. Балет поєднує у собі модерність та гуцульський фольклор. «У постановці ми тяжіємо не до етнографічної візуалізації, а до глибокого філософського осмислення проблеми злопомсти, кола зла. Єдина можливість розірвати це коло – відповісти на зло добром. Саме так і чинять Іван та Марічка – і перетворюють ворожнечу на справжню любов. Щире, безоглядне кохання є самою

сутністю життя, воно виявляє найвищу красу людини», – характеризує концепцію постановки керівник проекту, автор лібрето, керівник театру Василь Вовкун (Гуцульський модерн на Львівській сцені, 2023).

Висновки. Молодий і талановитий балетмейстер Артем Шошин завжди прагне шукати нові стежки в хореографічному мистецтві, бути унікальним і створювати нове та цікаве для української хореографічної культури. Ніколи не зупиняється на досягнутому та завжди бути в тренді світових театральних новинок. Цей запал балетмейстера А. Шошина надихає і його артистів, швидко схоплювати новий матеріал, пропонувати свої ідеї, втілювати кожен поставлений образ на максимум, аби точно показати задумане хореографом. По його роботам можна зрозуміти, що А. Шошин слідує за своїм коханням до хореографічного мистецтва, так і в його сюжетах завжди є тема «кохання», світлого, чистого та життєстверджувального. Завжди правильно підібраний музичний супровід вистави, який максимально передає сюжет вистави, підкрілений правильним хореографічним текстом. Так само як балетмейстер – хореограф А. Шошин дає повноцінно розкритись артистам, які беруть участь у його виставах: показати техніку, артистизм та поштовх для розвитку в різних хореографічних стилях. Балетмейстер втілює на сцені справді щось нове, цікаве та захоплююче в сучасному українському балетному просторі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вечір прем'єр. URL: <https://day.kyiv.ua/article/kultura/vechir-premyer>
2. Гуцульський модерн на Львівській сцені. URL: https://zaxid.net/gutsulskiy_modern_na_lvivskiy_stseni_n1575594
3. Київ модерн балет, Артем Шошин. URL: <https://kyivmodernballet.com/our-team/a-6>
4. Київ модерн балет, репертуар. URL: <https://kyivmodernballet.com/theater/repertoire/>
5. Київська опера «Легенда про вічне кохання». URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/show/legenda-pro-vichne-kohannya-daleko-po-susidstvu/>
6. Київська опера, «Далеко по сусідству» та «Історії у стилі танго». URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/show/daleko-po-susidstvu-istoriyi-u-styli-tango/>
7. Київська опера, балет «Лускунчик». URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/show/luskunchyk/> (25.12.2020 р.).
8. Київська опера, вистави театру. URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/performances/#ballets>
9. Лускунчик родом з 50-х. URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/luskunchyk-rodом-z-50-h/>
10. Львівська національна опера. Прем'єра «Тіні забутих предків». URL: <https://opera.lviv.ua/shows/tini-zabutyh-predkiv/>
11. Новий погляд на стару казку. URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/novyy-poglyad-na-staru-kazku/>
12. Плахотнюк О. Балетмейстери державного українського театру музичної комедії у Львова (1946–1953 років). *Вісник Львівського університету: зб. наук. праць. Серія Мистецтвознавство*. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2016. Вип. 20. С. 203–211. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/article/view/10625>
13. Плахотнюк О. Василина Степанівна Щурат-Глуха (схиігуменія Вероніка) – забута постать львівської сцени. *Вісник Львівського університету: зб. наук. праць. Серія Мистецтвознавство*. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2016. Вип. 17. С. 255–261. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/index>
14. Плахотнюк О. Творчість Тараса Григоровича Шевченка на балетній сцені. *Вісник Львівського університету: зб. наук. праць. Серія Мистецтвознавство*. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2014. Вип. № 15. С. 171–176. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/article/view/3171>
15. Прем'єрний показ вистави «Тіні забутих предків» відбувся у Львівській опері. URL: <http://www.golos.com.ua/news/190749>

16. Пристрасті на пуантах, газета «День». URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/prystrasti-na-puantah/>
17. Станішевський Ю. Український радянський балет. Київ: Мистецтво 1963. 177 с.
18. Танцюристу родом із Луцька присвоїли звання Заслуженого артиста України. URL: <https://www.volynnews.com.ua/news/all/tantsiurystu-rodod-z-lutska-prysvoyily-zvannia-zasluzhenoho-artysta/>
19. У столиці презентують нове прочитання Лускунчика. URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/u-stolyczy-prezentuyut-nove-prochytannya-luskunchyka/>
20. Plakhotnyuk O. Cosmopolitan processes in the theater of classical ballet. *Knowledge. Education. Law. Management Nauka. Oświata. Prawo. Zarządzanie*. Lublin : Fundacja Instytut Spraw Administracji Publicznej w Lublinie, 2020. № 5 (33). Vol. 3. Pp. 38–43. URL: <http://kelmczasopisma.com.ua/viewpdf/2081>

REFERENCES

1. *Vechir premier*. (2019). [The evening of the premiers]. URL: <https://day.kyiv.ua/article/kultura/vechir-premyer> [in Ukrainian].
2. *Hutsulskiy modern na Lvivskii stseni* (2023). [Hutsul modernism on the Lviv stage]. URL: https://zaxid.net/gutsulskiy_modern_na_lvivskiy_stseni_n1575594 [in Ukrainian].
3. *Kyiv modern balet, Artem Shoshyn Kyiv* (2024). [Kyiv modern ballet, Artem Shoshin]. URL: <https://kyivmodernballet.com/our-team/a-6> [in Ukrainian].
4. *Kyiv modern balet, repertuar* (2024). [Kyiv Modern Ballet, repertoire]. URL: <https://kyivmodernballet.com/theater/repertoire/> [in Ukrainian].
5. *Kyivska opera «Lehenda pro vichne kokhannia»* (2020). [«The Legend of Eternal Love», «Far in the Neighborhood»]. URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/show/legenda-pro-vichne-kohannya-daleko-po-susidstvu/> [in Ukrainian].
6. *Kyivska opera, «Daleko po susidstvu» ta «Istorii u styli tanho»* (2020). [«Far in the Neighborhood» and «Tango Stories»]. URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/show/daleko-po-susidstvu-istoriyi-u-styli-tango/> [in Ukrainian].
7. *Kyivska opera, balet «Luskunchyk»* (2020). [Kyiv Opera, ballet «Nutmacker»]. URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/show/luskunchyk/> [in Ukrainian].
8. *Kyivska opera, vystavy teatru* (2020) [Kyiv Opera, theater performances]. URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/performances/#ballets> Accessed on November 12, 2023. [in Ukrainian].
9. *Luskunchyk rodod z 50-kh* (2020) [The Nutcracker comes from the 50s]. URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/luskunchyk-rodod-z-50-h/> [in Ukrainian].
10. *Lvivska natsionalna opera. Premiera «Tini zabutykh predkiv»* (2023). [Lviv National Opera. The premiere of «Shadows of Forgotten Ancestors»]. URL: <https://opera.lviv.ua/shows/tini-zabutykh-predkiv/> [in Ukrainian].
11. *Novyi pohliad na staru kazku* (2020). [A new look at an old fairy tale]. URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/novyj-poglyad-na-staru-kazku/> [in Ukrainian].
12. Plahotniuk, O. (2016). *Baletmeistery derzhavnogo ukrainskoho teatru muzychnoi komedii u Lvova (1946–1953 rokiv)* [Choreographers of the State Ukrainian Theater of Musical Comedy in Lviv (1946-1953)]. *Visnyk Lvivskoho universytetu: zb. nauk. prats. Serii Mystetstvoznavstvo*. Lviv: LNU im. I. Franka. Vyp. 20 Pp. 203–211 URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/article/view/10625> [in Ukrainian].
13. Plakhotniuk, O. (2016). *Vasylyna Stepanivna Shchurat-Hlukha (skhyihumeniia Veronika) – zabuta postat lvivskoi stseny* [Vasylyna Stepanivna Shchurat-Glukha (abbess Veronika) is a forgotten figure of the Lviv scene]. *Visnyk Lvivskoho universytetu: zb. nauk. prats. Serii Mystetstvoznavstvo*. Lviv: LNU im. I. Franka. Vyp. 17. Pp. 255–261. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/index> [in Ukrainian].
14. Plahotniuk, O. (2014). *Tvorchist Tarasa Hryhorovycha Shevchenka na baletnii stseni* [The work of Taras Shevchenko on the ballet stage]. *Visnyk Lvivskoho universytetu: zb. nauk. prats. Serii Mystetstvoznavstvo*. Lviv: LNU im. I. Franka. Vyp. № 15. Pp. 171–176. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/artstudies/article/view/3171>. [in Ukrainian].
15. *Premiernyi pokaz vystavy «Tini zabutykh predkiv» vidbuvsia u Lvivskii operi*. (2023). [The premiere of the play Shadows of Forgotten Ancestors took place at the Lviv Opera House]. URL: <http://www.golos.com.ua/news/190749> [in Ukrainian].
16. *Prystrasti na puantakh, hazeta «Den»* (2023). [Passion on pointe shoes]. URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/prystrasti-na-puantah/> [in Ukrainian].
17. Stanishevsky, Y. (1963). *Ukrainskyi radianskyi balet* [Ukrainian Soviet Ballet]. Kyiv: Mystetstvo. 177 s. [in Ukrainian].
18. *Tantsiurystu rodod iz Lutska prysvoyily zvannia Zasluzhenoho artysta Ukrainy*. (2020) [A dancer from Lutsk was awarded the title of Honored Artist of Ukraine]. URL: <https://www.volynnews.com.ua/news/all/tantsiurystu-rodod-z-lutska-prysvoyily-zvannia-zasluzhenoho-artysta/> [in Ukrainian].
19. *U stolytsi prezentuiut nove prochytannia Luskunchyka* (2020). [A new reading of the Nutcracker is presented in the capital]. URL: <https://kyivoperatheatre.com.ua/u-stolyczy-prezentuyut-nove-prochytannya-luskunchyka/> [in Ukrainian].
20. Plakhotnyuk, O. (2020). Cosmopolitan processes in the theater of classical ballet. *Knowledge. Education. Law. Management Nauka. Oświata. Prawo. Zarządzanie*. Lublin : Fundacja Instytut Spraw Administracji Publicznej w Lublinie, № 5 (33). Vol. 3. Pp. 38–43. URL: <http://kelmczasopisma.com.ua/viewpdf/2081> [in Poland].